

El president iranià, Mahmud Ahmadinejad, es dona la mà amb el secretari general de l'ONU, Ban Ki-Moon, en començar la conferència del TNP, a Nova York, el dia 3 de maig.

Difícil acord a la conferència nuclear

WASHINGTON ■ Ricard González

D'acord amb els seus estatuts, els estats signants del tractat de no-prolifерació nuclear (TNP) duen a terme cada cinc anys una conferència per revisar la situació de l'acord i discutir-ne, si escau, modificacions. Amb el virtual enduriment del règim de sancions contra l'Iran per la possible violació del TNP, la conferència ha adquirit una rellevància inèdita. El TNP va entrar en vigor el 1970 com un acord de compromís entre les potències nuclears i la resta de països. Segons el tractat, els primers es comprometien a desfer-se del seu arsenal nuclear i els segons renunciaven a intentar adquirir-lo. L'acord atorga als signataris la potestat de desenvolupar els seus programes nuclears sempre que tinguin fins pacífics i se sotmetin a un règim d'inspeccions internacionals. Atès que tant l'Iran com els Estats Units són membres signataris del TNP, i que cal

la unanimitat per a introduir qualsevol modificació als estatuts, en començar, la setmana passada, la conferència tenia unes perspectives d'èxit pràcticament nul·les. Així doncs, en lloc del seu propòsit inicial, va esdevenir una eina propagandística tant per al règim iranià, com per a les potències occidentals. El president iranià, Mahmud Ahmadinejad va aprofitar la tribuna de l'ONU per acusar les potències nuclears de ser les que realment violen el TNP per no haver fixat cap calendari de desarmament; igualment, les va culpar de tenir doble moral pel fet de donar suport a Israel, un potència nuclear que acusa de posar en perill la seguretat dels seus països veïns. Aquesta crítica la comparteixen els països no alineats, capitanejats per Egipte, que proposa de convertir l'Orient Mitjà en un territori lliure d'armes nuclears. Al seu torn de paraula, la secretària d'Estat

nord-americana, Hillary Clinton, va respondre a les acusacions d'Ahmadinejad i va deixar clar que aquest és l'únic país denunciat per incompliment del TNP per part del l'Agència Internacional de l'Energia Atòmica. A més, va anunciar que els Estats Units farien públiques les xifres del seu arsenal, que compta, concretament, amb 5.113 caps nuclears. Els països occidentals voldrien canviar alguns dels articles del tractat per evitar les llacunes que permeten a l'Iran de jugar al gat i la rata amb la comunitat internacional. En vista de la impossibilitat de fer-ho, i del risc que es es desfermi una escalada nuclear a l'Orient Mitjà, els Estats Units han optat per mirar d'arribar a acords amb els països de la regió, que preveuen que el govern de Washington participi en el desenvolupament dels seus programes nuclears en canvi de poder controlar-los de prop.

RABAT ■ Erena Calvo

Ambaixador polèmic. Ahmed Ould Souilem aterrarà d'aquí a poques setmanes a Madrid. La missió d'aquest sahrauí originari de Dajla i que fins fa menys d'un any formava part de l'organització del Front Polisario –que reivindica la independència del Sàhara Occidental– serà d'ocupar l'ambaixada del Marroc a Espanya. “Encara ha de preparar el seu equipatge i arranjar alguns documents, però aviat s'incorporarà al seu lloc i serà ben rebut”, assegurava aquesta setmana el primer ministre marroquí, Abbas el-Fassi. Segons el-Fassi, “Espanya ha respost positivament i ha acreditat al nostre nou ambaixador.” El-Fassi confirmava així els rumors de les últimes setmanes; uns rumors que no han caigut bé entre alguns representants de la diplomàcia espanyola, que temen que Ould Souilem faci de la causa del Sàhara un tema principal en les relacions entre ambdós països. Quan hom ha demanat al primer ministre marroquí si l'origen sahrauí del nou ambaixador influirà en la seva feina, ha respost que “tots els ambaixadors del Marroc tenen la confiança de sa majestat [el rei Mohàmmet VI], del govern i del poble”, tot afegint que “sempre ha existit l'ajuda de l'executiu espanyol”. Fins l'any passat, abans de tornar al Marroc, la *mare pàtria*, Souilem viatjava amb un passaport diplomàtic algerià i va ocupar diversos llocs en l'estructura del Front Polisario com a delegat de l'organització a Panamà o a Guinea Bissau. A més, durant un temps es va encarregar de les relacions del Polisario amb els països àrabs i sempre va estar a prop de l'entorn de Mohàmmet Abdelaziz, president de la República Àrab Sahrauí Democràtica (RASD). Fa poques setmanes, va anar a Washington al costat d'una delegació de sahrauís defensors del projecte d'autonomia marroquina proposat a les Nacions Unides (ONU) per al Sàhara Occidental. Hi va denunciar el “calvari” que pateixen “les poblacions segregades als camps de Tinduf, a Algèria” i va assegurar que el pla d'autonomia proposat pel Marroc “tradueix l'enfocament de ni vencedor ni vençut que permet als sahrauís de gestio-

nar els seus afers sota la sobirania marroquina”. Ould Souilem substituirà ara Omar Azziman, que va ser

El Polisario reivindica la sobirania del Sàhara Occidental.

l'ambaixador del Marroc a Espanya durant cinc anys i va deixar el càrrec el gener passat. Azziman presideix al Marroc una comissió encarregada de preparar una regionalització avançada, que preveu de començar pel Sàhara Occidental, territori que el Front Polisario i el Marroc es disputen des de fa dècades.

PEQUÍN ■ Iris Mir

Estabilitat oculta. Especulacions i hipòtesis diverses és tot allò que se sabia en el moment de tancar l'edició sobre el viatge sorpresa del líder de Corea del Nord, Kim Jong-il, a la Xina. Tot i haver-hi fotografies que en certa manera confirmen la visita, les autoritats d'ambdues nacions restaven en silenci sense confirmar ni desmentir allò que la premsa internacional i la xinesa destacaven; el primer viatge del dictador a la Xina després d'haver tingut un infart cerebral. Enmig d'un forçat procés d'inferència que envolta sempre les accions del règim estalinista, el rotatiu sud-coreà *The Dong-a Ilbo*, citant les declaracions d'experts, explica que el viatge del líder nord-coreà “pretén mostrar a la comunitat internacional el seu interès per les polítiques xineses de reforma i obertura”, a més de la necessitat d'aconseguir inversió estrangera per pal·liar la situació econòmica i humanitària desastrosa del seu país. Andrei Lankov, expert en Corea del Nord, no creu en l'atzar de les accions del règim i

sosté que les relacions amb la comunitat internacional formen part de la seva acurada estratègia de negociació per assegurar-se l'ajuda econòmica necessària a fi d'evitar el col·lapse del poder. Un estira-i-arrotonsa que ha portat Corea del Sud, el Japó, els Estats Units, la Xina i Rússia a jugar el joc de les negociacions pel qual el règim ha anat rebent successivament ajuda econòmica en canvi d'un compromís, fins ara sempre temporal, de desarmament nuclear. Així, Kim Jong-il ha orquestrat les converses de sis bandes diversificant les fonts de finançament segons els interessos del països implicats; alguns temen el seu desconegut potencial nuclear; uns altres, el col·lapse del règim i l'allau de refugiats nord-coreans. La Xina és cautelosa i busca contenir el règim més enllà d'apel·latius a l'afiliació ideològica. Les relacions comercials i el subministrament d'ajuda econòmica permeten a Pequín de procurar per l'estabilitat del règim des de dins i des de fora. El 2009 el comerç bilateral es va situar a 2.100 milions d'euros i les exportacions de Corea

Kim Jong-il ha fet un viatge sorpresa a la Xina.

del Nord a la Xina van sumar 618 milions de dòlars. Pyongyang també ha rebut del seu aliat tones de cru i gasolina per pal·liar la manca de subministrament energètic. Segons Lankov, Corea del Nord no pot implantar una reforma econòmica. Per tant, l'ajuda estrangera constitueix un dels pilars claus del règim. Kim Jong-il sap que si la Xina vol compartir frontera amb una Corea del Nord estable, ja sigui sota l'etiqueta de l'ajuda o el comerç exterior ha de fomentar el flux econòmic enlloc de promoure el canvi i l'obertura.